

ζυρόπουλο τὸ σκοτιών καὶ πετιέται μὴ σταλαματιὰ αἷμα στὸ μάγουλο τοῦ βασιλόπουλο.

Τὴν ἄλλη μέρα πού σκώθηκαν κ' εἶδαν τὸ βασιλόπουλο πού εἶχε αἷμα στὸ μάγουλο, εἶπαν πὼς τὸ βεζυρόπουλο εἶχε κακὸ σκοπὸ κ' ὁ γέρο βασιλὲς ἔδωσε διάτα νὰ δικάσνε τὸ βεζυρόπουλο.

Τὸ βεζυρόπουλο λέγει, θὰ μ' εἰσιμάστε ἐπὶ τραπέζια καὶ θ' ἀνέβω στ' ἀπὸν. Ἀνέβκε ἀπάνω κ' ἄρχισε νὰ λέγη, ὅταν γύριζαμε ἀπ' τὸ ταξίδι πέταξαν τρία πουλάκια καὶ κάθσανε πάνω στὸ κατάστ καὶ μιλούσανε κ' ἔλεγαν, τί ὁμορφὴ πού εἶναι ἡ νύφη. Λέγει τὸ ἕνα ὁμορφὴ εἶναι, μὰ στ' ἄλλο πού θ' ἀνεβεῖ μὲ μόλις φθάσ' στὸ παλάτ θὰ τῆ ρίξ' καὶ θὰ τὴ σκοτώσ'. Λέγει καὶ τ' ἄλλο τὸ πουλί, σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ:

—Θὰ μαρμαρώσ'.

Μαρμάρωσε τὸ βεζυρόπουλο ὡς τὸ στηθός.

Μόλις τὸ εἶδε τὸ βασιλόπουλο λέγ', στὸν πατέρα τ', νὰ μὴν πῆ τίποτε, κατάλαβα πόσο μ' ἀγαπάει ὁ φίλος μου.

—Ὅχι, λέγει ὁ γέρο βασιλὲς, νὰ τὸ πῆ.

Λέγει τὸ βεζυρόπουλο, τὴν δευτέρῃ βραδειᾷ πού ἐρχόμαστε, τὰ τρία τὰ πουλάκια κάθσανε στὸ κατάστ κ' ἔλεγαν, τί ὁμορφὴ πού εἶν' ἡ νύφ. Ὁμορφὴ λέγει τ' ἄλλο τὸ πουλί μὰ μόλις φθάσ' στὸ παλάτ θὰ βγεῖ ὁ σκύλος τοῦ βασιλέ νὰ τὴν δαγκάσ' καὶ θὰ πεθάν'. Λέγει καὶ τ' ἄλλο καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ:

—Θὰ μαρμαρώσ'.

Μαρμάρωσε τὸ βεζυρόπουλο ὡς στὰ γόνατα.

Φωνάζει τὸ βασιλόπουλο, φθάνει πατέρα, νὰ μὴ πῆ ἄλλο, φθάν.

—Ὅχι, λέγ' ὁ γέρο βασιλὲς, νὰ τὸ πῆ ὅλο.

—Τὴν τρίτῃ τῇ βραδειᾷ, πάλι ξαναβγήκανε τὰ πουλάκια κ' ἔλεγαν, ὁμορφὴ πού εἶναι ἡ νύφ. Ὁμορφὴ λέγει τ' ἄλλο, μὰ τὸ πρῶτο βράδου πού θὰ κοιμηταῖς τὸ παλάτ τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴν Πεντάμορφη θὰ βγεῖ ἕνα φίδ μὲ δυὸ κεφάλια καὶ θὰ φάγ' τὴ νύφ.

Τὸ βεζυρόπουλο μαρμάρωσε.

Ἀρχισ' τὸ βασιλόπουλο νὰ κλαίγ', νὰ δέρνεται κ' ὁ γέρο βασιλὲς λυπήθηκε καὶ διέταξε τρία χρόνια νὰ μὴν ἀκουσθοῦνε παιχνίδια, οὔτε καὶ φλογέρα στὸ βουνό. Τὸ βασιλόπουλο παράτσε καὶ τὴν Πεντάμορφη καὶ τὸν πατέρα τ' καὶ ὅλα, πήρε τὸν φίλο τ' καὶ τὸν πήγε στὸ βουνό καὶ τὸν ἔκλαιγε μέρα νύχτα.

Πέρασε καιρὸς, ἕνας τσομπάνης λέγ', μεῖς ὡς πότε δὲ θὰ λαλοῦμε τὴ φλογέρα, κ' ἄρχισε νὰ τὴ λαλῆ.

Τὸ βασιλόπουλο τὸν ἄκσε, καὶ πού ἔκλαιγε τὸν φίλο τ', βγαίν' καὶ τὸν λέγ', αἶ γέρο τσομπάνη, τί κάνεις, γὼ κλαίγω τὸν φίλο μ' καὶ σὺ λαλεῖς τὴ φλογέρα;

εἶναι ἡ νύφη, λέγ' καὶ τ' ἄλλο, ὁμορφη εἶναι μὰ τ' ἄλογο πού θ' ἀνεβεῖ μόλις φθάσ' στὸ παλάτι θὰ τήνε ρίξ' καὶ θὰ τὴ σκοτώσ', λέγ' καὶ τ' ἄλλο καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ ;

—Θὰ μαρμαρώσ', λέγ' τὸ πρῶτο τὸ πουλί.

Τὴ δευτέρῃ βραδειᾷ πάλε τὸ βεζυρόπουλο κάθονταν ἔξω κι' ἀκούει τὰ τρία τὰ πουλάκια πού κάθονταν στὸ κατάρι κ' ἔλεγαν, τί ὁμορφη πού εἶναι ἡ νύφη.

—Ὅμορφη εἶναι, μὰ μόλις φθάσ' στὸ παλάτι θὰ βγεῖ ὁ σκύλος τοῦ βασιλέ θὰ τὴν δαγκάσ' καὶ θὰ πεθάν'. Λέγ' καὶ τ' ἄλλο, ἂν βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ ;

—Θὰ μαρμαρώσ', λέγ' τὸ πρῶτο τὸ πουλί.

Τ' ἀκούει τὸ βεζυρόπουλο, στεναχώρια μεγάλη εἶχε, μὰ δὲν εἶπε τίποτε.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ βασιλόπουλο βλέπ τὸ βεζυρόπουλο στεναχωρημένο καὶ κατσουφό, λέγ', ὁ φίλος μου ζούλεψε πού πήρα τὴν Πεντάμορφη.

Τὴν τρίτῃ βραδειᾷ πάλε τὸ βεζυρόπουλο βλέπ τὰ πουλάκια νὰ κάθονται στὸ κατάρι καὶ νὰ μιλοῦνε. Τὸ ἓνα ἔλεγε: τί ὁμορφη πού εἶναι ἡ νύφη.

Ὅμορφη λέγ' τ' ἄλλο, μὰ τὸ πρῶτο βράδυ πού θὰ κοιμᾶται στὸ παλάτι τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴ νύφη, θὰ βγεῖ ἓνα φίδι μὲ δυὸ κεφάλια καὶ θὰ φάγει τὴν Πεντάμορφη. Λέγ' τὸ τρίτο τὸ πουλάκι καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ ;

—Θὰ μαρμαρώσ' λέγ' τὸ πρῶτο.

Τὸ βεζυρόπουλο ἦλθε κ' ἔγινε κτρινιάρικο καὶ τὸ βασιλόπουλο λέγ', ὁ φίλος μου ζουλεύει καὶ τὸν λυπούντανε.

Τὸ βεζυρόπουλο μόλις κόντεψαν, λέγει στὸ βασιλόπουλο, πού θὰ βγοῦμε ἀπ' τὸ καράβι ἡ νύφη νὰ πάγη μὲ τὰ πόδια καὶ γώ θὰ πάγω μὲ τ' ἄλογο πού θὰ τὴ φέρνε, ἂν εἶσαι φίλος μου θὰ γίν' αὐτὸ τὸ πρῶμα.

Τί νὰ κάν' τὸ βασιλόπουλο, λέγ' ὅπως θέλεις νὰ γίν'.

Ἀνέβκε τὸ βεζυρόπουλο, στ' ἄλογο καὶ φθάσανε στὸ παλάτι βγαίν' ὁ σκύλος τοῦ γέρο βασιλέ καὶ τότε σκοτώνει.

Ὁ βασιλὲς θύμωσε πού σκότωσαν τὸ σκύλο τ' καὶ δὲν ἤθελε νὰ δηγῆ στὰ μάτια τ' τὸ βεζυρόπουλο.

Τὸ βεζυρόπουλο λέγει στὸ βασιλόπουλο ἀκόμα μιὰ χάρη θὰ σὲ ζητήσω, τὸ πρῶτο βράδυ πού θὰ κοιμηθῆτε θ' ἄλλθω καὶ γώ νὰ κοιμηθῶ μαζί σας.

Τί νὰ κάν' τὸ βασιλόπουλο, λέγ', ἀφίστέ το, ἓνα βράδυ εἶναι, ἄς γίν' τὸ θέλημα τοῦ φίλου μ'.

Τὴν ὥρα πού κοιμούνταν τὸ βασιλόπουλο κ' ἡ Πεντάμορφη, τὸ βεζυρόπουλο ξενητοῦσε, τρυπάει τὸν τοῖχο τὸ φίδι μὲ τὰ δυὸ κεφάλια, τὸ βε-

—Γυναῖκα, ἓνα παράξενο πράμα σήμερα, ἦρθ' ἓνας καὶ μ' ἔφερε τὸ σκουλαρήκ σ' νὰ τὸ κολλήσω.

—Μόνε γὼ ἔχω τέτοιο σκουλαρήκ ;

Τὴν ἄλλη μέρα σπᾶν τὸ γιορτάν¹⁾ της καὶ τὸ δίνει στὸ βασιλόπουλο, τὸ βασιλόπουλο τὸ πέρνει καὶ πάγ στὸ χρυσικὸ καὶ τὸν λέγει, νὰ μὲ τὸ κολλήσης γλήγορα γιατί ἡ ἀδελφή μ' θὰ πάγει σὲ γάμο καὶ τὸ θέλω.

Τὸ κολλάει, πάλε τρέχ' στὸν πύργο τ', βλέπ' τὴ γυναῖκά τ' πού τὸ φόραγε. . .

Τὴν τρίτ φορά ἡ γυναῖκά τ' σπᾶν' τὸ δακτυλίδι τς τὸ πάγει πάλε τὸ βασιλόπουλο στὸ χρυσικὸ, τὸ κόλσε. Πάλε τρέχ' στὴ γυναῖκά τ', τὸ δακτυλίδ στὸ χέρ' της.

Τὸ βασιλόπουλο λέγ μιὰ μέρα τὸν χρυσικὸ θὰ πάντρευθῶ καὶ θέλω νὰ σὲ κάνω κουμπάρο.

—Μπά, σὺ βασιλόπουλο καὶ θέλς ἐμένα νὰ μὲ κάνς κουμπάρο ;

—Δέχεσαι ;

Τί νὰ κάν' ; λέγ τὸ δέχομαι. Ἐτοίμασε τὰ στέφανα κι' ὅτι ἐτοιμασίες κάμν' ἓνας κουμπάρος, ὁ γαμπρός ἐτοίμασε τὰ νυφικά καὶ πήρανε τὴ νύφη νὰ τὴν στεφανώσνε.

Ἐκεῖνος μόλις τὴν εἶδε ἄψε τὰ στέφανα καὶ τρέχει σπίτι τ', αὐτὴ πάγει μπροστὰ ἀπ' αὐτὸν στὴν καμάρα καὶ κάθεται στὴ θέσ' της.

Πάγει κι' ὁ ἄντρας τς καὶ τὴν λέγει, γυναῖκα, δὲ ξέρω ὄναιρο βλέπω, τί βλέπω, μὲ φάνκε πού ἦνα σὺ πού στεφανώνα.

Ἄντρα μ', δὲ μὲ βλέπεις πού 'μαι δῶ ;

Ἐκεῖνος τς, σάστισε, πάγει στὴν ἐκκλησία, ἡ νύφη πῆγε πιὸ μπροστὰ πὸ κεῖνον, πῆγε ὕστερα κι' ὁ ἄντρας τς.

Γιὰ δευτέρη φορά πάλε ὁ κουμπάρος πῆγε στὸν πύργο, αὐτὴ πιὸ μπροστὰ πῆγε καὶ κάθονταν.

Λέγ' ὁ κουμπάρος τὸν γαμπρό, γὼ γιὰ νὰ στεφανώσω θέλω νὰ εἶμαι κοντὰ στὸν πύργο καὶ νὰ βλέπω ἀπ' ἀντίκου τὴ γυναῖκά μ' στὸ παράθυρο.

Κάμνε μιὰ κερένια κοπέλλα ἴδια ἢ Πεντάμορφη, τὴ ντύνε μὲ τὰ ροῦχά τς καὶ τὴν βάζνε στὸ παράθυρο, ἡ νύφη ντύθηκε κ' ἦταν στὴν ἐκκλησία. Ἐκεῖνος στεφανώνα καὶ τὰ μάτια τ' στὸ παράθυρο, ἀ ἡ γυναῖκά μ', κεῖ εἶναι.

—Τὸν λέγανε τί κάμνς κουμπάρε ;

—Τὴν γυναῖκά μ', κυττάζω νὰ μὴ φύγ' ἀπὸ κεῖ.

Τελείωσαν τὰ στεφανώματα τὴν ἄρπαξανε στὸ καρὰβ καὶ φεύγουνε, πάγει κι' ὁ χρυσικὸς στὸ πύργο τ' καὶ δὲ βλέπει τὴ γυναῖκά τ'.

Στὸ δρόμο πού ταξιδεύαν, τὸ βεζυρόπουλο καθόντανε τὸ βράδυ ἔξω καὶ βλέπει στὸ κατάρτ τρία πουλάκια, μιλοῦσανε κ' ἔλεγαν, τί ἔμορφη πού

1) Δ. Τ. Περιδέραιο.

φαρμακώσ'. Τὸ κορίτσι ἦτανε καρδιογνώστης, πήρε μαζύ τ' ἓνα γατάκι κι' ὀρμήνεψε τ' ἀδέλφια τ' νὰ μὴ βάλνε στὸ στόμα τους ἀπὸ τὰ φαγιά πού θὰ τὰ ἔδιναν.

Ἐκατσαν στὸ τραπέζι γιὰ νὰ φᾶνε κι' ὁ βασιλεὺς θέλεσε νὰ φάγ' ἀπ' τὸ πιάτο τοῦ κοριτσιοῦ· ὄχι βασιλέ μ', θὰ φαρμακωθείς λέγει τὸ κορίτσι, νὰ δόσω πρῶτα στὸ γατάκι μ' κ' ὕστερα. Μόλις ἔφαγε τὸ γατάκι ἔμεινε στὸν τόπο, τότε γυρίζ' καὶ λέγ' στὸ βασιλέα, μᾶς φώναξες δὼ νὰ μᾶς φαρμακώσης; στὸ δικό μας τὸ φαγὶ ἔβαλαν φαρμάκι κ' ἄρχισε νὰ λέγ' ὅλα. Ἡ μητέρα σ' ἡ βασίλισσα εἶναι γιὰγιά μας, γιὰ νὰ μᾶς ξεκάν' θάλεσε νὰ μᾶς φαρμακώσ' καὶ τὴ μάνα μας πού τὴ μισοῦσε, ἀφοῦ μᾶς ἔπερνε μόλις γεννιούμασταν καὶ μᾶς ἔρριχνε στὴν ἀκροποταμιά σ' ἔλεγε πῶς ἔκαμενε σκυλί, αὐτὴ εἶναι ἡ μητέρα μας πού τὴν εἶχεσ στὸ θρόνο.

Τότε ὁ βασιλεὺς ἀγκάλιασε τὴ γυναῖκά τ' καὶ τὰ παιδιὰ τ', τὸν τοσομπάνη πήρε κοντά τ' καὶ τὴ μάνα τ' ἔδωσε διαταγὴ καὶ τὴν ἔβαλαν σὲ δύο ἄλογα καὶ τὴν ἔκαναν χίλια κομμάτια, κ' ἔζησαν στὸ ἔξῃς καλὰ κι' εὐτυχισμέν καὶ μεῖς καλλίτερα.

11) Τὸ ἀντρεϊωμένο βασιλόπουλο.

Φανάρι.

Μιὰ φορὰ κι' ἓνα καιρὸ ἦτανε μιὰ βασίλισσα καὶ μιὰ βεζύρισα κ' οἱ δυὸ δὲν κάνανε παιδιὰ καὶ παρακαλοῦσανε μερὰ νύχτα τὸ Θεὸ νὰ τίς δόσ' ἀπόνα παιδάκι. Ὁ Θεὸς τίς λυπήθηκε κ' ἔμεινανε κ' οἱ δυὸ μαζύ ἔγκυες· ἔμεινε ἔγκυα κ' ἡ φοράδα τοῦ βασιλέ.

Ἦλθ' ὁ καιρὸς γένεσε ἡ βασίλισσα, γένεσε ἡ βεζύρισα, γένεσε κ' ἡ φοράδα. Τὸ ἄλογο ἦτανε ἀντρεϊωμένο καὶ δὲ μπορούσε κανεὶς νὰ τὸ ζυγώσ'. Ἄνοιξαν μιὰ τρύπα στὸ παχνί κ' ἀπὸ κεῖ τῶριχναν τὸ φαγί. Πέρασε καιρὸς ἔγιναν τὰ παιδιὰ δεκ' ὀκτὼ χρονῶ κ' ἦτανε καρδιακοὶ φίλοι.

Μιὰ μέρα λέγ' τὸ βεζυρόπουλο στὸ βασιλόπουλο νᾶχτε τέτοιον ὠραῖο παλάτι καὶ νὰ μὴ τὸ σεργιανίσης.

— Τί νὰ κάνω λέγ' τὸ βασιλόπουλο;

— Νὰ γυρέψης τὰ κλειδιά ἀπ' τὸν πατέρα σ' καὶ νὰ γυρίσης ὅλες τίς κάμαρες.

Ἀπ' τὴ στεναχώρια τ' τὸ βασιλόπουλο ἀρρώστησε, τὸ ἦλθε ζέστ 1). Τὸ ρωτάει ἡ βασίλισσα καὶ λέγει τὸ βασιλόπουλο, ἔγινα δεκα ὀκτὼ χρονῶ παιδί κ' ἀπ' τὴν κάμαρα πού κάθουμαι δὲ ξέρω ἄλληνα.

— Γι' αὐτὸ σκάς 2); τὸ δίνει τὰ τριάντα ἔννια κλειδιά καὶ τὸ λέγει ν' ἀνοίξη τίς τριάντα ἔννια κάμαρες, ὕστερα πήγε στὸ βεζυρόπουλο καὶ

1) Πυρετός.—2) Στεναχωριέσαι.

Εὐαγγελία
21-11-1941
Φανάρι
τ. 25: 1941
n. 99-105

φαρμακώσ'. Τὸ κορίτσι ἦτανε καρδιογνώστης, πῆρε μαζὺ τ' ἓνα γατάκι κι' ὀρμήνεψε τ' ἀδέλφια τ' νὰ μὴ βάλνε στὸ στόμα τους ἀπὸ τὰ φαγιά πού θὰ τὰ ἔδιναν.

Ἐκατσαν στὸ τραπέζι γιὰ νὰ φᾶνε κι' ὁ βασιλεὺς θέλεσε νὰ φάγ' ἀπ' τὸ πιάτο τοῦ κοριτσιοῦ ὄχι βασιλέ μ', θὰ φοροκωθεῖς λέγει τὸ κορίτσι, νὰ δόσω πρῶτα στὸ γατάκι μ' κ' ὕστερα. Μόλις ἔφαγε τὸ γατάκι ἔμεινε στὸν τόπο, τότε γυρῖς' καὶ λέγ' στὸ βασιλέα, μᾶς φώναξες δῶ νὰ μᾶς φαρμακώσης; στὸ δικό μας τὸ φαγὶ ἔβαλαν φαρμάκι κ' ἄρχισε νὰ λέγ' ὄλα. Ἡ μητέρα σ' ἡ βασίλισσα εἶναι γιὰγιά μας, γιὰ νὰ μᾶς ξεκάν' θέλεσε νὰ μᾶς φαρμακώσ' καὶ τὴ μάννα μας πού τὴ μισοῦσε, ἀφοῦ μᾶς ἔπερνε μόλις γεννιόμασταν καὶ μᾶς ἔρριχνε στὴν ἀκροποταμιὰ σ' ἔλεγε πῶς ἔκαμνε σκυλί, αὐτὴ εἶναι ἡ μητέρα μας πού τὴν εἶχες στὸ δρόμο.

Τότε ὁ βασιλεὺς ἀγκάλιασε τὴ γυναῖκά τ' καὶ τὰ παιδιὰ τ', τὸν σομπάνη πῆρε κοντά τ' καὶ τὴ μάννα τ' ἔδωσε διαταγὴ καὶ τὴν ἔβαλαν σὲ δύο ἄλογα καὶ τὴν ἔκαναν χίλια κομμάτια, κ' ἔζησαν στὸ ἔξης καλὰ κι' εὐτυχισμέν καὶ μεῖς καλλίτερα.

11) Τὸ ἀντρεπωμένο βασιλόπουλο.

Μιά φορὰ κι' ἓνα καιρὸ ἦτανε μιὰ βασίλισσα καὶ μιὰ βεζύρισα κ' οἱ δυὸ δὲν κάνανε παιδιὰ καὶ παρακαλοῦσανε μεθὰ νύχτα τὸ Θεὸ νὰ τὶς δόσ' ἀπόνα παιδιὰκ. Ὁ Θεὸς τὶς ἀπλήθηκε κ' ἔμεινανε κ' οἱ δυὸ μαζὺ ἔγκυες· ἔμεινε ἔγκυα κ' ἡ φοράδα τοῦ βασιλέ.

Ἡλθ' ὁ καιρὸς γένεσε ἡ βασίλισσα, γένεσε ἡ βεζύρισα, γένεσε κ' ἡ φοράδα. Τὸ ἄλογο ἦτανε ἀντρεπωμένο καὶ δὲ μπορούσε κανεὶς νὰ τὸ ζυγώσ'· ἀνοιξαν μιὰ τρύπα στὸ πάχνη κι' ἀπὸ κεῖ τῶριχναν τὸ φαγί. Πέρασε καιρὸς ἔγιναν τὰ παιδιὰ δέκ' ὀκτὼ χρονῶ κι' ἦτανε καρδιακοὶ φίλοι.

Μιά μέρα λέγ' τὸ βεζυρόπουλο στὸ βασιλόπουλο νᾶχτε τέτοιο ὠραῖο παλάτι καὶ νὰ μὴ τὸ σεργιανίσης.

— Τί νὰ κάνω; λέγ' τὸ βασιλόπουλο;

— Νὰ γυρέψης τὰ κλειδιὰ ἀπ' τὸν πατέρα σ' καὶ νὰ γυρίσης ὄλες τὶς κάμαρες.

Ἀπ' τὴ στεναχώρια τ' τὸ βασιλόπουλο ἀρρώστησε, τὸ ἦλθε ζέστ 1). Τὸ ρωτάει ἡ βασίλισσα καὶ λέγει τὸ βασιλόπουλο, ἔγινα δέκα ὀκτὼ χρονῶ παιδι κι' ἀπ' τὴν κάμαρα πού κάθουμαι δὲ ξέρω ἄλληνα.

— Γι' αὐτὸ σκάς 2); τὸ δίνει τὰ τριάντα ἔννια κλειδιὰ καὶ τὸ λέγει ν' ἀνοίξη τὶς τριάντα ἔννια κάμαρες, ὕστερα πῆγε στὸ βεζυρόπουλο καὶ

1) Πυρετός.—2) Στεναχωριέσαι.

Φανάρι.

Ἀκρίτων
ἐπιτομὴ ἀφ' αὐτῶν.
Φανάρη 10
τ. 25: 1941
~ 99. 105

τὸ εἶπε, μ' ἔδωσαν τὰ κλειδιά καὶ γύρσα τίς τριάντα ἔννια, μόνε μιάνα δὲ γύρσα, τὸ κλειδί ἔχ' φυλαγμένο ὁ πατέρας μου καὶ δὲ τὸ δίν'.

— Ἄ, τὸ κυριώτερο, νὰ γυρέψης καὶ τὴν ἄλληνα νὰ δγῆς.

Πάλε τὸ βασιλόπουλο ἀρρώστησε ἀπ' τὴν στεναχώρια τ'. Τὸ ρωταίει ἡ βασίλισσα τί ἔχεις παιδάκ μ' ;

— Θέλω καὶ τ' ἄλλο τὸ κλειδί, σὰ δὲ μὲ τὸ δόστε θὰ πεθάνω, τόσο πολὺ στεναχωριέμαι.

Ὁ βασιλεὺς δὲν ἤθελε νὰ τὸ δόσ', τὸ βασιλόπουλο ἤθελε, καὶ τῶδωσε τὸ κλειδί. Τὸ βασιλόπουλο ἀνοίγ' τὴν κάμαρα καὶ τί νὰ δγῆ, μέσα σὲ μιὰ γυάλα ἦτανε μιὰ εἰκόνα τῆς Πεντάμορφης. Τὸ παιδί τὴν πῆρε κ' ἔδωσε τὸ κλειδί στὸν πατέρα τ'.

Ὁ βασιλεὺς μόλις εἶδε πὺν λείπ' ἡ εἰκόνα ἀπ' τὴ γυάλα λέγ', τῶχασα τὸ παιδί μ'.

Τὸ βασιλόπουλο σὰ πῆρε τὴν εἰκόνα εἶπε μὲ τὸ νοῦ τ', γὼ πρέπει νὰ πάγω νὰ τὴ βρῶ.

Ἦλθ' ὁ καιρὸς νὰ πάγῃ ὁ βασιλεὺς στὸν πόλεμο, λέγ' τὸ βασιλόπουλο καὶ γὼ πατέρα θὰ πάγω στὸν πόλεμο. Ὁ πατέρας του τὸ εἶπε εἶσαι μικρὸς ἀκόμα.

— Γὼ θὰ πάγω, μόνε νὰ παραγγείλῃς μιὰ σφαιρα σιδερένια σαράντα καντάρια ¹⁾. Ὅταν τὴν ἔφεραν τὴν ἐπίασε στὸ χέρι τ', οὐ! λαφριά, νὰ παραγγείλῃς μιὰ ἑκατὸ καντάρια.

Τὴν πῆρε τὸ βασιλόπουλο τὴν δίν' μιὰ καὶ τὴν εἶν παρὰ πέρα. Τώρα λέγ' εἶναι ὅλα ἐν τάξει θὰ πάγω νὰ πάρω καὶ τ' ἀντρωμένο τ' ἄλογο. Σὰν τ' ἄκσε ὁ βασιλεὺς τὸ εἶπε, θὰ πάρῃς αὐτὸ τὸ ἄλογο πὺν σκοτῶν' ὅλο τὸν κόσμ' ;

— Καλά, γὼ θὰ τὸ πάρω.

Πάγει στὸ ἀγοῦρ πέρνει τ' ἄλογο, μόλις τὸ καβαλλάει, ἀρνὶ ἐγινε καὶ κάμνει ἕνα γύρο στὴν πολιτεία, ἅμα τὸ εἶδε πὺν πῆγαινε καλὰ τώρα, λέγ', ἀντίο σας φεύγω. Γυρῖζει καὶ λέγ' τὸ βασιλόπουλο στὸ βεζυρόπουλο ἂν θέλῃς ἔλα, ἂν θέλῃς μὴν ἔρχεσαι. Τὸ βεζυρόπουλο τὸ κακοφάνκε πὺν τὸ εἶπε ἂν θέλῃς ἔλα, ἂν θέλῃς μὴν ἔρχεσαι καὶ δὲ πῆγε κ' ἔφυγε μονάχο τὸ βασιλόπουλο.

Πῆρε δρόμο τὸ βασιλόπουλο καὶ περπατοῦσε μέρα νύχτα κ' ἔφθασε σ' ἕνα δάσος, μέσα κεῖ βλέπ' ἕνα δράκο, καὶ φύλαγε ἕνα καζάν πούχε σαράντα χερούλια, σαράντα δράκοι τ' ἀνέβαζαν καὶ σαράντα τὸ κατέβαζαν· λέγ' τὸ βασιλόπουλο στὸ δράκο μόλις τὸν εἶδε, κατέβασ' τὸ καζάνι.

1) Α. Τ. μονὰς βάρους, 44 ὀκάδες.

—“Ἄν μπορεῖς, κατέβασ' το σύ.

Πιάν' με τὸ μικρὸ δακτυλάκι καὶ τὸ σκῶνει, ὁ δράκος τᾶχασε, καὶ τρέχει νὰ βρῆ τ' ἀδέλφια τ' νὰ πῆ πῶς ἦλθε ὁ ἀντρωιωμένος.

Ἦλθανε οἱ δράκοι, τὸν προσκύνσανε, τὸν ἔλεγαν ἀφέντη, καὶ τὸν εἶπανε νὰ τὸν κάνε γαμπρό τους καὶ νὰ τὸν δόσνε τὴν ἀδελφή τους.

Νόμισε πὼς θὰ ἦτανε ἡ πεντάμορφη ποὺ ζηταγε καὶ πῆγε. Βλέπ' τὴν κοπέλλα βλέπ' καὶ τὴ φωτογραφία, δὲν ἔμοιαζε καὶ λέγ' στὶς δράκοι, θὰ βάλμε ἓνα στοίχημα, ἂν νικήστε θὰ πάρω τὴν ἀδελφή σας κι' ἂν νικήσω γὼ θὰ μ' ἀφίστε νὰ φύγω καὶ θ'ἄλλθω νὰ παντρέψω τὴν ἀδελφή σας μ' ἓνα φίλο μ'.

Πέρνει τὴ σφαῖρα καὶ τὴν πετάει κ' ὕστερα τὶς λέγ' νὰ πᾶτε ὅλοι μαζὺ νὰ τὴν φέρετε. Πῆγανε κ' οἱ σαράντα μαζὺ, πολεμοῦσανε, πολεμοῦσανε ποὺ νὰ τὴ σκῶσνε. Σκώθηκανε τὸν προσκύνσανε καὶ τὸν ἄφσανε κ' ἔφυγε.

Ξεκίσε τὸ βασιλόπουλο πῆγε στὸν πόλεμο, πολέμισε καὶ γύρσε πίσ' στὴν πατρίδα τ. Ὁ πατέρας του ὁ βασιλεὺς δὲν ἤξερε τί νὰ κάν' ἀπ' τὴν χαρὰ τ' καὶ τὸ θάμαζε ποὺ ἦτανε ἀντρωιωμένο. Σὺν κάθισε κάμποσο καιρὸ, πάλε ὁ νοῦς του στὴν Πεντάμορφη νὰ πᾶγη νὰ τὴνε βρῆ.

Φωνάζει μιὰ μέρα τὸ βεζυρόπουλο καὶ τὸ λέγει νὰ πᾶμε μαζὺ νὰ βροῦμε τὴν Πεντάμορφη, εἰτοιμάζει τὸ βασιλόπουλο ἓνα καράβι μ' ὅλα τὰ χρειαζόμενα καὶ ξεκίνασε.

Γύριζαν δυό, τρία χρόνια, μὲς' τὴ θάλασσα καὶ ρωτούσανε δῶ καὶ κεῖ. Κεῖ ποὺ γυρνοῦσανε βλέπνε μὲς' στὴ μὲς' στὴ θάλασσα ἓνα γυάλινο πύργο μ' ἑφτὰ πατώματα καὶ στὸ ἀπάνω πάτωμα κάθουντανε ἡ Πεντάμορφη, μόλις τὴν εἶδε τὸ βασιλόπουλο βγάξ' τὴν εἰκόνα, ἦτανε ἡ ἴδια, τὴν βρήκανε πιά.

Ἡ Πεντάμορφη εἶδε τὸ βασιλόπουλο καὶ τὸ ἀγάπσε, γράφ' ἓνα γράμμα καὶ τὸ ρίχνει καὶ τὸ λέγ' κάτ' ἀπ' τὴ θάλασσα νὰ κάνης μιὰ καμάρα ¹⁾ γιὰ νὰ μπορῆς νὰ μπαίνεις καὶ νὰ βγαίνεις ἐλεύθερα.

Τὸ βασιλόπουλο ἔβαλε κ' ἔκαμαν τὴν καμάρα κάτ' ἀπ' τὴ θάλασσα καὶ σὲ λίγες μέρες ἦτανε ἔτοιμη. Ἄμα τελείωσε ἀνέβκε ἀπάνω κ' ἡ Πεντάμορφη τὸν εἶπε : ὁ ἄντρας μου εἶναι χρυσεῖος, θὰ πᾶς στὴν πολιτεία καὶ θὰ τὸν βρῆς στὸ τάδε μέρος, θὰ σὲ δόσω αὐτὸ τὸ σκουλαρήκι νὰ τὸ κολλήσ' καὶ μόλις τὸ κολλήσ' νὰ μὲ τὸ φέρης καὶ κεῖνος ἀργότερα θὰ ἔλθει θὰ διγεῖ ποὺ τὸ φορῶ κ' ἔτσ θὰ τὸν ξεγελάσουμε.

Πῆρε τὸ βασιλόπουλο τὸ σκουλαρήκι βρῖσκει τὸ χρυσεῖο καὶ τὸν λέγ, νὰ μὲ τὸ κολλήσης σὲ παρακαλῶ γιατί θέλω νὰ πάγω τὴν ἀδελφή μ' στὸ χορό. Τὸ πῆρε τὸ κόλσε, τὸ γνώρσε ποὺ εἶναι τῆς γυναικῆς τ.

Πᾶγ στὸν πύργο βλέπ τὴ γυναῖκά τ' ποὺ φοροῦσε τὸ σκουλαρήκι :

1) Στοά.

—Γυναῖκα, ἕνα παράξενο πρᾶμα σήμερα, ἦρθ' ἕνας καὶ μ' ἔφερε τὸ σκουλαρήκ σ' νὰ τὸ κολλήσω.

—Μόνε γὼ ἔχω τέτοιο σκουλαρήκ;

Τὴν ἄλλη μέρα σπᾶν τὸ γιορτάν¹⁾ της καὶ τὸ δίνει στὸ βασιλόπουλο, τὸ βασιλόπουλο τὸ πέρνει καὶ πάγ στὸ χρυσικὸ καὶ τὸν λέγει, νὰ μὲ τὸ κολλήσῃ; γλήγορα γιατί ἡ ἀδελφή μ' θὰ πάγῃ σὲ γάμο καὶ τὸ θέλω.

Τὸ κολλάει, πάλε τρέχ' στὸν πύργο τ', βλέπ' τὴ γυναῖκά τ' ποὺ τὸ φόραγε. . .

Τὴν τρίτ' φορὰ ἡ γυναῖκά τ' σπᾶν' τὸ δακτυλίδι τς τὸ πάγῃ πάλε τὸ βασιλόπουλο στὸ χρυσικὸ, τὸ κόλλε. Πάλε τρέχ' στὴ γυναῖκά τ', τὸ δακτυλίδ' στὸ χέρ' της.

Τὸ βασιλόπουλο λέγ' μιὰ μέρα τὸν χρυσικὸ θὰ παντρευθῶ καὶ θέλω νὰ σὲ κάνω κουμπάρο.

—Μπά, σὺ βασιλόπουλο καὶ θέλς ἐμένα νὰ μὲ κάνς κουμπάρο;

—Δέχῃσαι;

Τί νὰ κάν'; λέγ' τὸ δέχομαι. Ἐτοίμασε τὰ στέφανα κι' ὅτι ἐτοιμασίες κάμν' ἕνας κουμπάρος, ὁ γαμπρὸς ἐτοίμασε τὰ νυφικά καὶ πήρανε τὴ νύφη νὰ τὴν στεφανώσῃ.

Ὁ κουμπάρος μόλις τὴν εἶδε ἄφσε τὰ στέφανα καὶ τρέχει σπίτι τ', αὐτὴ πάγῃ μπροστὰ ἀπ' αὐτὸν στὴν καμάρια καὶ κάθεται στὴ θέσ' της.

Πάγῃ κι' ὁ ἄντρας τς καὶ τὴν λέγει, γυναῖκα, δὲ ξέρω ὄνειρο βλέπω, τί βλέπω, μὲ φάνκε ποὺ ἦσαν σὺ ποὺ στεφάνωνα.

Ἄντρα μ', δὲ μὲ βλέπεις ποὺ ἔμαι δῶ;

Ὁ ἄντρας τς, σάστισε, πάγῃ στὴν ἐκκλησία, ἡ νύφη πῆγε πὺρ μπροστὰ πὸ κείνον, πῆγε ὕστερα κι' ὁ ἄντρας τς.

Γιὰ δευτέρη φορὰ πάλε ὁ κουμπάρος πῆγε στὸν πύργο, αὐτὴ πὺρ μπροστὰ πῆγε καὶ κάθονταν.

Λέγ' ὁ κουμπάρος τὸν γαμπρό, γὼ γιὰ νὰ στεφανώσω θέλω νὰ εἶμαι κοντὰ στὸν πύργο καὶ νὰ βλέπω ἀπ' ἀντίκρου τὴ γυναῖκά μ' στὸ παράθυρο.

Κάμνε μιὰ κερένια κοπέλλα ἴδια ἡ Πεντάμορφη, τὴ ντύνε μὲ τὰ ροῦχά τς καὶ τὴν βάζνε στὸ παράθυρο, ἡ νύφη ντύθηκε κ' ἦταν στὴν ἐκκλησία. Ὁ κουμπάρος στεφάνωνε καὶ τὰ μάτια τ' στὸ παράθυρο, ἂ ἡ γυναῖκά μ', κεῖ εἶναι.

—Τὸν λέγανε τί κάμνε κουμπάρε;

—Τὴν γυναῖκά μ', κυττάζω νὰ μὴ φύγ' ἀπὸ κεῖ.

Τελείωσαν τὰ στεφανώματα τὴν ἄρπαξανε στὸ καρὰβ καὶ φεύγουνε, πάγῃ κι' ὁ χρυσικὸς στὸ πύργο τ' καὶ δὲ βλέπει τὴ γυναῖκά τ'.

Στὸ δρόμο ποὺ ταξειδεύαν, τὸ βεζυρόπουλο καθοῦντανε τὸ βοράδν ἔξω καὶ βλέπει στὸ κατάρτ τρία πουλάκια, μιλοῦσανε κ' ἔλεγαν, τί ἔμορφη ποὺ

1) Λ. Τ. Περιδέραιο.

εἶναι ἡ νύφη, λέγ' καὶ τ' ἄλλο, ὁμορφη εἶναι μὰ τ' ἄλογο πὸν θ' ἀνεβεῖ μόλις φθάσ' στὸ παλάτι θὰ τήνε ρίξ' καὶ θὰ τὴ σκοτώσ', λέγ' καὶ τ' ἄλλο καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ ;

—Θὰ μαρμαρώσ', λέγ' τὸ πρῶτο τὸ πουλί.

Τὴ δευτέρῃ βραδεῖά πάλε τὸ βεζυρόπουλο κάθουνταν ἔξω κι' ἀκούει τὰ τρία τὰ πουλάκια πὸν κάθουνταν στὸ κατάρτ κ' ἔλεγαν, τί ὁμορφη πὸν εἶναι ἡ νύφη.

—Ὅμορφη εἶναι, μὰ μόλις φθάσ' στὸ παλάτι θὰ βγεῖ ὁ σκύλος τοῦ βασιλέ θὰ τὴν δαγκάσ' καὶ θὰ πεθάν'. Λέγ' καὶ τ' ἄλλο, ἂν βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ ;

—Θὰ μαρμαρώσ', λέγ' τὸ πρῶτο τὸ πουλί.

Τ' ἀκούει τὸ βεζυρόπουλο, στεναχώρια μεγάλη εἶχε, μὰ δὲν εἶπε τίποτε.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ βασιλόπουλο βλέπ τὸ βεζυρόπουλο στεναχωρημένο καὶ κατσουφό, λέγ', ὁ φίλος μου ζούλεψε πὸν πῆρα τὴν Πεντάμορφη.

Τὴν τρίτῃ βραδεῖά πάλε τὸ βεζυρόπουλο βλέπ τὰ πουλάκια νὰ κάθονται στὸ κατάρτ καὶ νὰ μιλοῦνε. Τὸ ἓνα ἔλεγε : τί ὁμορφη πὸν εἶναι ἡ νύφ.

Ὅμορφη λέγ' τ' ἄλλο, μὰ τὸ πρῶτο βράδυ πὸν θὰ κοιμᾶται στὸ παλάτι τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴ νύφ, θὰ βγεῖ ἓνα φίδι μὲ δυὸ κεφάλια καὶ θὰ φάγει τὴν Πεντάμορφη. Λέγ' τὸ τρίτο τὸ πουλάκι καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ ;

—Θὰ μαρμαρώσ', λέγ' τὸ πρῶτο.

Τὸ βεζυρόπουλο ἤλθε κ' ἐγίνε κτριναίρικο καὶ τὸ βασιλόπουλο λέγ', ὁ φίλος μου ζουλεύει καὶ τὸν λυπούντανε.

Τὸ βεζυρόπουλο μόλις κόντεψαν, λέγει στὸ βασιλόπουλο, πὸν θὰ βγοῦμε ἀπ' τὸ καράβι ἡ νύφη νὰ πάγη μὲ τὰ πόδια καὶ γὼ θὰ πάγω μὲ τ' ἄλογο πὸν θὰ τὴ φέρονε. ἂν εἶσαι φίλος μου θὰ γίν' αὐτὸ τὸ πρῶμα.

Τί νὰ κάν' τὸ βασιλόπουλο, λέγ' ὅπως θέλεις νὰ γίν'.

Ἀνέβκε τὸ βεζυρόπουλο, στ' ἄλογο καὶ φθάσανε στὸ παλάτι βγαίν' ὁ σκύλος τοῦ γέρο βασιλέ καὶ τόνε σκοτώνει.

Ὁ βασιλὲς θύμωσε πὸν σκότωσαν τὸ σκύλο τ' καὶ δὲν ἤθελε νὰ δγῆ στὰ μάτια τ' τὸ βεζυρόπουλο.

Τὸ βεζυρόπουλο λέγει στὸ βασιλόπουλο ἀκόμα μιὰ χάρη θὰ σὲ ζητήσω, τὸ πρῶτο βράδυ πὸν θὰ κοιμηθῆτε θ' ἄλλθω καὶ γὼ νὰ κοιμηθῶ μαζί σας.

Τί νὰ κάν' τὸ βασιλόπουλο, λέγ', ἀφίστε το, ἓνα βράδυ εἶναι, ἂς γίν' τὸ θέλημα τοῦ φίλου μ'.

Τὴν ὥρα πὸν κοιμοῦνταν τὸ βασιλόπουλο κ' ἡ Πεντάμορφη, τὸ βεζυρόπουλο ξενυχτοῦσε, τρυπάει τὸν τοῖχο τὸ φίδι μὲ τὰ δυὸ κεφάλια, τὸ βε-

ζυρόπουλο τὸ σκοτῶν καὶ πετιέται μὲν σταλαματιὰ αἷμα στὸ μάγουλο τοῦ βασιλόπουλο.

Τὴν ἄλλη μέρα πού σκόθκανε κ' εἶδανε τὸ βασιλόπουλο πού εἶχε αἷμα στὸ μάγουλο, εἶπαν πῶς τὸ βεζυρόπουλο εἶχε κακὸ σκοπὸ κ' ὁ γέρο βασιλῆς ἔδωσε διάτα νὰ δικάσνε τὸ βεζυρόπουλο.

Τὸ βεζυρόπουλο λέγει, θὰ μ' ἐτοιμάστε ἐπὶ τραπέζια καὶ θ' ἀνέβω στ' ἀπάν'. Ἀνέβκε ἀπάνω κ' ἄρχισε νὰ λέγη, ὅταν γύριζαμε ἀπ' τὸ ταξίδι πέταξαν τρία πουλάκια καὶ κάθσανε πάνω στὸ κατάρτ καὶ μιλούσανε κ' ἔλεγαν, τί ὁμορφη πού εἶναι ἡ νύφη. Λέγει τὸ ἕνα ὁμορφη εἶναι, μὰ στ' ἄλλο πού θ' ἀνεβεῖ μόλις φθάσ' στὸ παλάτ θὰ τὴ ρίξ' καὶ θὰ τὴ σκοτώσ'. Λέγει καὶ τ' ἄλλο τὸ πουλί, σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ;

—Θὰ μαρμαρώσ'.

Μαρμάρωσε τὸ βεζυρόπουλο ὡς τὸ στηῖθος.

Μόλις τὸ εἶδε τὸ βασιλόπουλο λέγ', στὸν πατέρα τ', νὰ μὴν πῆ τίποτε, κατάλαβα πόσο μ' ἀγαπάει ὁ φίλος μου.

—Ὁχι, λέγει ὁ γέρο βασιλῆς, νὰ τὸ πῆ.

Λέγει τὸ βεζυρόπουλο, τὴν δευτέρη βραδεῖα πού ἐρχόμαστε, τὰ τρία τὰ πουλάκια κάθσανε στὸ κατάρτ κ' ἔλεγαν, τί ὁμορφη πού εἶναι ἡ νύφη. Ὁμορφη λέγει τ' ἄλλο τὸ πουλί, μὰ μόλις φθάσ' στὸ παλάτ θὰ βγεῖ ὁ σκύλος τοῦ βασιλῆ νὰ τὴν δαγκώσ' καὶ θὰ πεθάν'. Λέγει καὶ τ' ἄλλο καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ;

—Θὰ μαρμαρώσ'.

Μαρμάρωσε τὸ βεζυρόπουλο ὡς στὰ γόνατα.

Φωνάζει τὸ βασιλόπουλο, φθάνει πατέρα, νὰ μὴ πῆ ἄλλο, φθάν.

—Ὁχι, λέγ' ὁ γέρο βασιλῆς, νὰ τὸ πῆ ὅλο.

—Τὴν τρίτη τῆ βραδεῖα, πάλι ξαναβγήκανε τὰ πουλάκια κ' ἔλεγαν, ὁμορφη πού εἶναι ἡ νύφη. Ὁμορφη λέγει τ' ἄλλο, μὰ τὸ πρῶτο βράδυ πού θὰ κοιμᾶται στὸ παλάτ τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴν Πεντάμορφη θὰ βγεῖ ἕνα φίδ μετὰ δύο κεφάλια καὶ θὰ φάγ' τὴ νύφη.

Τὸ βεζυρόπουλο μαρμάρωσε.

Ἀρχισ' τὸ βασιλόπουλο νὰ κλαίγ', νὰ δέρνεται κ' ὁ γέρο βασιλῆς λυπήθηκε καὶ διέταξε τρία χρόνια νὰ μὴν ἀκουσθοῦνε παιχνίδια, οὔτε καὶ φλογέρα στὸ βουνό. Τὸ βασιλόπουλο παράτσε καὶ τὴν Πεντάμορφη καὶ τὸν πατέρα τ' καὶ ὅλα, πῆρε τὸν φίλο τ' καὶ τὸν πῆγε στὸ βουνό καὶ τὸν ἔκλαιγε μέρα νύχτα.

Πέρασε καιρὸς, ἕνας τσομπάνης λέγ', μεῖς ὡς πότε δὲ θὰ λαλοῦμε τὴ φλογέρα, κ' ἄρχισε νὰ τὴ λαλῆ.

Τὸ βασιλόπουλο τὸν ἄκσε, κεῖ πού ἔκλαιγε τὸν φίλο τ', βγαίν' καὶ τὸν λέγ', αἱ γέρο τσομπάνη, τί κάνεις, γὼ κλαίγω τὸν φίλο μ' καὶ σὺ λαλεῖς τὴ φλογέρα;

—Τί νὰ κάνω παιδί μ', βαρέθηκα μοναχὸς ἐδῶ χάμω, εἶπα νὰ λαλήσω τὴ φλογέρα μ' καὶ μὲ περᾶσ' κομμάτ ἡ ὥρα. Τὸν φίλο σ', νὰ σὲ πῶ γὼ νὰ τὸν κάνε³ καλά· νὰ πᾶς καὶ νὰ βοῆς ἓνα μικρὸ παιδί, νὰ τὸ σφάξης καὶ μὲ τὸ αἷμα τ' ν' ἀλείψης ὅλες τὶς φλέβες τοῦ φίλου σ' καὶ θὰ ζουντανέψ'.

—Τί λὲς καλὲ ἄνθρωπε μ', ἂν γίν' καλά ὁ φίλος μου τὸ μισὸ τὸ βασιλεῖο στὸ χαρίζω.

Στὸ μεταξὺ ἡ Πεντάμορφη γένεσε ἓνα παιδάκι, τὸ βασιλόπουλο πῆγε κρυφὰ στὸ παλάτ ἀρκάζει τὸ παιδί τ' ἀπ' τὴν κούνια τὸ σφάζ' καὶ μὲ τὸ αἷμα τ' ἀλείφ ὅλες τὶς φλέβες τοῦ βεζυρόπουλου καὶ ζουντάνεψε ὁ φίλος τ'.

Ἀγκαλιάσθηκανε, φιλήθηκανε καὶ δὲν ἤξερανε τί νὰ κάνε οἱ δυὸ φίλοι, καὶ πῆγαν στὸ παλάτ. Ἄμα τοὺς εἶδ' ὁ βασιλεὺς κ' ἡ Πεντάμορφη χάρηκαν, ἔκαμαν μεγάλες γιορτὲς καὶ πανηγύρια, σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες, ἔδωσαν στὸ γέρο τσομπάνη τὸ μισὸ βασιλεῖο· παντρεύθηκε τὸ βεζυρόπουλο μὲ τὴν ἀδελφή τὴν δράκων καὶ ζήσανε αὐτοὶ καλά καὶ μεῖς καλλίτερα.

12 Τὸ φεσάκι μὲ τὴ χρυσὴ φούντα.

Σηλυβριά.

*Κόκκινη κλωστή κλωσμένη
στὴν ἀνέμη τυλιγμένη,
δῶσ' τῆς κλωτσο νὰ γυρίσῃ
παραμῦθι ν' ἀρχηρίσῃ
καὶ τὴν καλὴ μας συντροφιά
νὰ τὴν καλησπερίσῃ.*

Μιά φορὰ κ' ἓνα καιρὸ ἦταν ἓνας πατέρας καὶ μιὰ μητέρα κ' εἶχανε τρία κορίτσια, ὁ πατέρας ἦτανε πραγματευτής¹⁾ καὶ πήγαινε στὴν Πόλη μὲ τὸ καράβι κ' ἀγόραζε πραγμάτειες, τὶς μέρες ποὺ θᾶφευγε ὁ πατέρας ἡ παραμάννα τοῦ μικρότερου κοριτσιοῦ τὸ εἶπε, νὰ πῆς τὸν πατέρα σ' νὰ σὲ φέρῃ ἀπὸ τὴν Πόλη τὸ φεσάκι μὲ τὴ χρυσὴ φούντα.

—Πατέρα, λέγ' ἡ μικρὴ κόρη τ', νὰ μὲ φέρης ἀπὸ τὴν Πόλη τὸ φεσάκι μὲ τὴ χρυσὴ φούντα, ἄλλο τίποτε δὲ θέλω. Ὁ πατέρας γέλασε γιὰ τὸ θέλημα τῆς κόρης τ', ἀποχαίρετσε τὴ γυναῖκα τ' καὶ τὰ κορίτσια τ' κ' ἔφυγε γιὰ τὴν Πόλη. Σὰν ἔφθασε, ἀγόρασε τὶς πραγμάτειες καὶ ἄλλα πράγματα γιὰ τὸ σπίτι, δῶρα γιὰ τὴ γυναῖκα τ' καὶ τὰ κορίτσια τ' καὶ μῆκε στὸ καράβι, φούσκωσε ὁ ἀέρας τὰ παννιά καὶ πήγαινε. Σὰν ἔφθασε κατὰ μεσῆς

1) Ὑφασματοπώλης.

στή θάλασσα, τὸ καράβι στάθηκε καὶ πέτρισε, ὁ πλοίαρχος φωνάζει ὄλους μὴ ξέχασαν νὰ κάνε κανένα τάμα.

Τότε θυμῆθηκε ὁ πατέρας τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα ποῦ τὸ ζήτησε ἡ μικρὴ τ' κόρη καὶ ἀναστένναξε, ἄχ ἀλί, ἄχ ἀλί.

Δὲν πρόφθασε νὰ πῆ τὸ λόγο καὶ βγαίν' ἀπ' τὴ θάλασσα ἕνας κατὰ μαυρὸς Ἀράπης καὶ τὸν λέγει, τί με φώναξες;

— Δὲ σὲ φώναξα..

— Πῶς δὲ με φώναξες, δὲν εἶπες ἄχ Ἀλή, ἄχ Ἀλή. Ἀλή με λένε.

— Εἶπα Ἀχ ἀλί, ἄχ ἀλί, ποῦ ξέχασα ν' ἀγοράσω γιὰ τὴ μικρὴ μ' κόρη τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα, δὲ φώναξα ἐσένα.

— Καλὰ εἶπ' ὁ Ἀράπης, νὰ γυρίσης πίσω στὴν Πόλη νὰ πάρης πὸ μέσα στὸ μπεζεστέν¹⁾ τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα, ἄλλο ταξίδι ποῦ θὰ πᾶς στὴ Πόλη νὰ φέρης καὶ τὴν κόρη σ', νὰ με φωνάξεις νὰ τὴν πάρω. Σὰ δὲ μετὰ τὴν φέρεις θάλλθω νὰ τὴν πάρω

Ὁ καυμένος ὁ πραγματευτὴς περίλυπος ἔμεινε, τὸ καράβι γύρισε πίσω, βγήκε πῆρε τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα. Ὄταν ἔφθασε σπῖτι τ' εἶπε ὄλα στὴ γυναϊκά τ', ἔκλαψαν καὶ λυπήθηκαν, ἡ μικρὴ ἢ κόρη σὰν ἔβιαλε στὸ κεφάλι τῆς τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα ἔγινε πὸ ἔμορφη.

Ὄταν ἡ πραγματεία τελείωσε ἡ μητέρα καὶ οἱ ἀδελφές ἀγκάλιασαν, φίλησαν τὴν μικρὴ ἀδελφὴ τους καὶ ὁ πατέρας τὴν πῆρε μαζὺ τ' καὶ μῆκαν στὸ καράβι. Ὄταν ἔφθασαν κατὰ μεσημέρι στὴ θάλασσα στάθηκε τὸ καράβι καὶ φώναξ' ὁ πραγματευτὴς. Ἀχ Ἀλή, ἄχ Ἀλή. Βγήκ' ὁ Ἀλής, ἄρπαξε τὴν κόρη καὶ χάθηκε μέσ' στὴ θάλασσα, τὴν πῆγε μέσα σ' ἕνα παλάτι ποῦ ἦτανε τοῦ βασιλεῖ τῆς θαλάσσης.

Ἦστερα ἀπὸ καιρὸ ὅταν τελείωσ' ἡ πραγματεία, ὁ πραγματευτὴς μῆκε πάλι στὸ καράβι γιὰ τὴν Πόλη, περνώντας στὸ γυρισμὸ στάθηκε τὸ καράβι κατὰ μεσημέρι στὴ θάλασσα καὶ φώναξε, ἄχ Ἀλή, ἄχ Ἀλή, δὲ με δίνης γιὰ λίγο καιρὸ τὴν κόρη μ' καὶ πάλε νὰ στὴ φέρω;

— Σὲ τὴ δίνω, μὰ ὅταν ξαναπᾶς στὴ Πόλη νὰ τὴ φέρεις, σὰ δὲ τὴ φέρεις θάλλθω νὰ τὴν πάρω.

Βουτάει στὴ θάλασσα καὶ ἀνεβάζει πάνω τὴν κόρη στὰ δόλοχρυσά ντυμένη.

Ὁ πατέρας τὴν ἀγκάλιασε καὶ στὸ σπῖτι σὰν πῆγανε ἔγιναν μεγάλες χαρές, δὲν χόρταινε ἡ μάνα καὶ οἱ ἀδελφές τς νὰ τὴν βλέπνε.

Ἦ παραμάννα τὴν ψιλορωτοῦσε πῶς τὰ περνάει, ἐκεῖν' εἶπε πῶς ὄλη τὴ μέρα διασκεδάζει νὰ βλέπη τὰ ψάρια νὰ περνοῦνε ἀπὸ τὸ πὸ μικρὸ ὡς τὸ πὸ μεγάλο, μόνε ἕνα προᾶμα δὲ μπορεῖ νὰ θυμηθῆ, πῶς βρίσκεται στὸ

1) Λ. Γ. Ἀγορὰ σκεπασμένη.

35. Ἡ νεράιδα, τὸ παιδί κι' ὁ Ἑβραῖος.

Φανάρι.

Κόκκινη κλωστή κλωσμένη, στὴν ἀνέμη ντυλιγμένη
 δώσ' της κλώτσο νὰ γυρίση παραμύθι ν' ἀρχηρίση
 καὶ τὴν καλή μας συντροφιά νὰ τὴν καλησπερίση.

Μιά φορὰ κ' ἓνα καιρὸ ἦτανε μιὰ χήρα κ' εἶχε ἓνα παιδί κ' ἤθελε νὰ τὸ βάλῃ σὲ μιὰ δουλειὰ γιὰ νὰ ζήσνε, ρωτοῦσε ἂν ἔχ' κανεὶς καμμιά δουλειὰ νὰ τὸ πάρ', βρέθηκε ἓνας Ἑβραῖος κ' εἶπε, γὼ τὸ κέρνω μόν' θὰ τὸ βλέψῃς μιὰ βολὰ τὸ χρόνο.

— Καλά, εἶπ' ἡ χήρα.

Ὁ Ἑβραῖος πῆρε τὸ παιδί καὶ τὸ πῆγε σ' ἓνα καράβ', ὅταν νύχτωσε τὸ εἶπε, θὰ σὲ βάλω μέσα σ' ἓνα τουλούμ¹⁾ νὰ κοιμηθῆς καὶ γὼ θὰ κοιμηθῶ στὸ ἀμπάρ', ἅμα ξημερώσ' θὰ σὲ φωνάξω νὰ στήσης τὸ τουλούμ' νὰ βγῆς ἔξω.

Σὰν ξημερώσ' ὁ Θεὸς τὴ μέρα φωνάζ' ὁ Ἑβραῖος ἀπ' τὸ ἀμπάρ', στίσ' τὸ τουλούμ' κ' ἔβγα ἔξω. Ἐσχίσε τὸ παιδί τὸ τουλούμ' καὶ μόλις βγῆκ' ἔξω τὸ χτυποῦσε ὁ Ἑβραῖος καὶ τὸ παιδί ἔκλαιγε, κεῖ ποὺ ἔκλαιγε τὰ πόδια τοῦ παιδιοῦ σκάλωσαν σ' ἓνα γαῖλα, τὸν τράβηξε καὶ βγῆκε ἓνα καπάκ' κι' ὁ Ἑβραῖος τὸ εἶπε κατέβα μέσα.

Ἐκεῖ ἦτανε ὅλο πετράδια, ἄσπρα, κόκκινα καὶ πράσινα ποὺ γυάλιζαν σὰν διαμάντια, λέγ' ὁ Ἑβραῖος στὸ παιδί, οἶξε με ἀπ' αὐτὲς τίς πέτρες. Τὸ παιδί τὸν ἔρριξε πολλὲς καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸ βγάλῃ, ὁ Ἑβραῖος εἶπε νὰ σὲ κατεβάσω ἤξευρα, νὰ σ' ἀνεβάσω δὲν ξέρω κ' ἔκλεισε τὸ καπάκ'.

Τὸ παιδί ἄνοιξε μιὰ πόρτα κ' εἶδε ὅλο ψωμιά, ἀφοῦ ἔφαγε καὶ χόρτασε πῆγε σ' ἄλλη κάμαρα, κεῖ εἶδε ἓνα γέρο μ' ἄσπρα μαλλιά κι' ἄσπρα μακρὰ γένεια ὡς τὰ γόνατα καὶ τὸν εἶπε, — Καλὴ σπέρα πατέρα.

— Ἄν δὲ μ' ἔλεγες πατέρα, θὰ σ' ἔτρωγα, ἔχω πολλὰ χρόνια ν' ἀκούσω νὰ μὲ πρῶνε πατέρα.

Τὸ παιδί διηγῆθηκε στὸ γέρο πῶς βρέθηκε κεῖ κάτω, ὁ γέρος τὸ εἶπε νὰ καθῆσ' μαζί τ' καὶ τὸ ἔντυσε μὲ καλὰ ροῦχα.

Τὸ παιδί γύρσε ὅλες τίς κάμαρες, στὴν μιάνα ποὺ ἦτανε κλειδομένη εἶδε ἀπ' τὴν κλειδαρότρυπα μέσα, ἦλθαν τρία περιστέρια, ἔβγαλαν τὰ φτερά τους σὲ μιὰ χαβούζα κ' ἔγιναν τρεῖς ὁμορφες κοπέλλες, σὰ νεραίδες μὲ ξέπλεχα μαλλιά στὶς πλάτες.

Τὸ παιδί γύρεψε ἀπὸ τὸν γέρο τὸ κλειδί αὐτῆς τῆς κάμαρας.

— Δὲ στὸ δίνω γιατί αὐτὴ μὲ τύφλωσε.

Ὁ γέρος τὸ κλειδί τὸ εἶχε δεμένο στὰ μαλλιά τ', μιὰ μέρα κεῖ ποὺ κοιμόντανε, τὸ παιδί πῆρε τὸ κλειδί κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα κ' εἶδε μέσα.

1) Λ. Τ. ἀσκός.

Ἐπιπίον
 Στ. Πηλ. - Σαρκελ
 Ἐθ. Πηλ. Α. Β.
 τ. Ζ. C. 1941
 ν. 183-189

Ὅταν ξύπνησ' ὁ γέρος κατάλαβε πού πῆρε τὸ παιδί τὸ κλειδί κ' ἀνοιξε τὴν πόρτα καὶ τὸ εἶπε, τὰ περιστέρια εἶναι κόρες μου, ἡ τελευταία πού θὰ ἔλθῃ, ὅταν βγάλῃ τὰ φτερά νὰ τὴν πῆς, ἅμα δὲ μὲ δόσεις τὸ φῶς τοῦ πατέρα σ', δὲ θὰ σὲ δώσω τὰ φτερά.

Κρύφτηκε τὸ παιδί μέσα στὸ ντουλάπ' κ' ὅταν ἦλθανε τὰ περιστέρια κ' ἦλθε ἡ σειρά τοῦ τρίτου περισστεριου κ' ἔβγαλε τὰ φτερά τ', τὰ πῆρε καὶ τὴν εἶπε, ἂν δὲ δόσεις τὸ φῶς στὸν πατέρα σ', δὲ θὰ σὲ δώσω.

Ἡ κόρη πῆγε κ' ἔδωσε τὸ φῶς στὰ μάτια τοῦ πατέρα τς κ' εἶπ' ὁ γέρος στὸ παιδί, στη δίνω ἀραβωνιαστικὴ σ', μόνε φύλαγε καλὰ τὰ φτερά νὰ μὴ σὲ φύγ'. Τὸ παιδί στεναχωριούντανε, καὶ τὸ ρώτισε ὁ γέρος γιατί στεναχωριέσαι ;

—Θέλω νὰ δγιῶ τὴ μητέρα μ'.

Ὁ γέρος τὸ ἔδωσε ἓνα ἄλογο καὶ δύο καμήλες φλούριὰ καὶ τὸ κορίτσ'. Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ὁ Ἑβραῖος ἔχτισε σπίτια ἀντίκρὸν στη καλύβα τῆς μητέρας τ' καὶ λέγ' τὸ παιδί στὸ κορίτσ', πῶς νὰ σὲ βάλω μέσα στη καλύβα; Τὸ κορίτσ' βαστοῦσε ἓνα ἀβγὸ καὶ μόλις τῶριξε κατὰ γῆς ἡ καλύβα ἔγινε παλάτ'. Ἡ μητέρα φίλσε τὸ παιδί καὶ τὸ κορίτσ' καὶ ἦτανε ολόχαρη.

Ὁ βασιλέας τοῦ χωριοῦ ἔκαμε τραπέζ' καὶ κάλεσε ὅλους, κάθσανε ὅλοι γύρω κ' ὁ καθένας ἔλεγε τὴν ἱστορία τ', ἦλθε κ' ἡ σειρά τοῦ παιδιοῦ κ' εἶπε τὸ παιδί τί τὸ ἔκαμ' ὁ Ἑβραῖος. Ὁ Ἑβραῖος ἦτανε κεῖ κ' ἔτρεμε ἀπ' τὸ φόβο τ', ὁ βασιλέας τὸν ἔκαμε ἐξορία καὶ τὰ σπίτια τοῦ Ἑβραίου κ' ὅλο τὸ βιὸ τὰ ἔδωσε στὸ παιδί.

Τὸ παιδί πῆγε γιὰ μιὰ δουλειὰ καὶ τὰ φτερά τὰ ἔδωσε στη μητέρα τ' καὶ τὴν εἶπε, κρύψ' τα καλά, νὰ μὴν τὰ δόσης στὸ κορίτσ' γιατί θὰ τὸ χάσω. Ἐκάναν χορὸ καὶ χόρευ' κ' ἡ νεράιδα δὲ πατοῦσε στη γῆς, ὅλος ὁ κόσμος τὴ θάμαξε κ' εἶπε, ἂν εἶχα τὰ φτερά μ' θὰ χόρευα καλλίτερα, κλείστε τὰ παράθυρα καὶ δὲ φεύγω.

Μόλις τῆραλε ἔκανε κάνα δυὸ γύρους καὶ λέγ' στη μητέρα τοῦ παιδιοῦ, σὰν ἔλθ' ὁ γιός σου νᾶλθ' νὰ μὲ βρῆ

Στὰ τράγκουλα
στὰ τρίγκουλα
στη διαμαντένια χώρα

κ' ἔγινε ἄφαντη.

Σὰν ἦλθε τὸ παιδί, τὸ λέγ' ἡ μητέρα τ', νὰ πᾶς νὰ βρῆς τὸ κορίτσ'

Στὰ τράγκουλα,
στὰ τρίγκουλα,
στη διαμαντένια χώρα.

Ἐφυγε τὸ παιδί. Δρόμο πέρνει, δρόμο ἀφίνι, φθάνι σ' ἓνα μακρυνὸ μέρος καὶ ρωτάγ' ἓναν, πού εἶναι

Τὰ τράγκουλα
τὰ τρίγκουλα
ἢ διαμαντένια χώρα ;

—Νὰ πᾶς νὰ ρωτήσης τὴ Νοτιά. Ὅταν ἔφθασε βρέθηκε σὲ μιὰ βρύσ',
μιὰ ἔπερνε νερό, τὴν λέγ', δόσε με, νὰ πῶ λίγο νερό.

—Δὲ μπορῶ γιατί 'ναι τῆς κεραῖς μου.

Σὲ λίγο ἦλθε μιὰ ἄλλη νὰ πάρη νερό, αὐτὴ τὸ ἔδοσε. Πίνει καὶ ρίχν'
μέσα τὸ δαχτυλίδι τ'.

Τὸ κορίτσ' μόλις εἶδε τὸ δαχτυλίδ', τὸ ἔκρυψε νὰ μὴ τὸ δῆ ἢ μητέ-
ρα τ' καὶ τὴ ρωτᾷ, σὰν ἔλθ' ὁ ἄντρας μ' νὰ τὸν δεχτῶ ;

—Θὰ τὸν κυνηγήσω, νὰ μὴν ἔλθ'.

Τότε τὸ κορίτσ' βάζ' τὰ φτερά τ', ἀνεβάζ' πᾶν στά φτερά τὸ παιδί
καὶ πέταξαν, ἢ μητέρα τ' ἔγινε σύννεφο καὶ τοὺς κυνηγοῦσε ὡς ποὺ ἔφθα-
σαν στὸ σπιτ' τῆς μητέρας τ'. Ἐκαμαν χαρὰ σαράντα μέρες καὶ σαράν-
τα νύχτες, ὁ γέρος τοὺς ἔδοσε πολλὰ φλουριά, ἔδοσαν καὶ μένα : περτών-
τας ἀπὸ ἓνα ρέμα οἱ βαθρακοὶ φώναζαν βράκ, βράκ καὶ γὼ νόμισα πὼς
ἦταν κλέφτες κ' ἔλεγαν μπράκ, μπράκ, τ' ἄψα κ' ἔφαχα.

36. Ὁ Χρυσόμαλλος

Φανᾶρι.

Ἐνα καιρὸ κ' ἓνα ζαμάνι ἦτανε ἓνας βασιλεὺς καὶ στὸ βασίλειό τ' γί-
νοντανε πολλὲς κλειψιές· μιὰ βραδεῖα διατάζ' φῶτα δὲ θ' ἀνάψνε κ'
ἔβγαλε τὸ στρατὸ νὰ πιάσνε τὸν κλέφτ' κ' ἀνθρωποὶ τ' γύριζαν. Στὴν ἄκρη
ἦτανε ἓνα σπιτάκ' καὶ καθόνταν τρεῖς ἀδελφές κ' ἔφαινανε, ἀπ' τὸ πα-
ράθυρο φικρίστηκαν οἱ ἀνθρωποὶ τοῦ βασιλέ κ' ἄκσανε ποὺ ἢ μεγάλ'
ἔλεγε, ἐγὼ ἂν ἦμα τὸ βασιλεὺς γυναῖκα θᾶκανα ὅλο τὸ στρατὸ ροῖχα, ἢ
ἄλλ' ἔλεγε, ἐγὼ ἂν ἦμα τὸ βασιλεὺς γυναῖκα θὲ νὰ στρώσω ὅλο τὸ πα-
λάτ' χαλιὰ, κ' ἢ μικρότερο ἔλεγε καὶ γὼ ἂν ἦμα τὸ βασιλεὺς γυναῖκα θὲ
νὰ τὸν κάνω δυὸ χρυσᾶ παιδιὰ.

Τὸ πρῶτ' ὁ βασιλεὺς ρωτᾷε τις ἀνθρώποὶ τ', τ' εἶδανε, τ' ἔμαθανε ;

Ἀπὸνα σπιτάκ' ἄκσαμε πῶλεγαν τρεῖς ἀδελφές, γὼ ἂν ἦμα γυναῖκα
τοῦ βασιλέ, θὲ νὰ κάνω ὅλο τὸ στρατὸ τ' ροῖχα, ἢ ἄλλ', γὼ ἂν ἦμα γυ-
ναῖκα τοῦ βασιλέ, θὲ νὰ στρώσω τὸ παλάτ' ὅλο χαλιὰ κ' ἢ μικρότερο, γὼ
ἂν ἦμα τὸ βασιλεὺς γυναῖκα, θὲ νὰ τὸν κάμω δυὸ χρυσᾶ παιδιὰ.

Ὁ βασιλεὺς προστάζ' καὶ φέρνε μπρὸς του τὰ κορίτσια, τὰ κρατᾷε
στὸ παλάτ' καὶ κάμνει γυναῖκά τ' τὴν ὅλο μικρὴ ποὺ θὰ τὸν ἔκαμνε τὰ
δυὸ χρυσᾶ παιδιὰ.

Ἡρθ' ὁ καιρὸς νὰ γεννήσ' ἢ βασίλισσα, οἱ δυὸ ἀδελφές ἀπ' τὴ ζούλια

τς πλήρωσαν τὴ μαμμὴ καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ πού γένσε ἰάβαλε σὲ κασάκ' καὶ τᾶρριξε στὸ ποτάμ' καὶ στὸ πλάγ' τὴν ἔβαλε δυὸ σκυλάκια.

Ρωτάγει τὴ μαμμὴ ὁ βασιλῆς, τί γένσε ἡ βασίλισσα κι' αὐτὴ τότε λέγ' δυὸ σκυλάκια. Ὁ βασιλῆς ταράχθηκε καὶ διατάξ' τὴ βασίλισσα νὰ τὴν βάλνε μέσα στὸ καλύβ'.

Τὸ κασάκ' μὲ τὰ μωρὰ τὰ βασιλόπουλα, κυλώντας τὸ νερό, τὸ πῆγε σ' ἓνα νερόμυλο. Ὁ μυλωνὰς βλέπ' τὸ κασάκ' τὸ πέρνει, τὸ ἀνοίγ' καὶ βλέπ' δυὸ μικρά, τὸ ἓνα ἦτανε κορίτσ' καὶ τ' ἄλλο ἀγόρ. Παιδιὰ δὲν εἶχε, τὰ πῆρε καὶ τὰ μεγάλωσε σὰν παιδιὰ τ', κι' ὅσο μεγάλωναν γίνονταν πὺ ἔμορφα. Σὰ μεγάλωσε τ' ἀγόρ' ἔπερνε τὸ τουφέκι τ' καὶ πήγαινε στὸ κυνήγ' κι' ὁ βασιλῆς ἔβγαινε στὸ κυνήγ' μὰ μέρα ἀντάμωσε τὸ παλληκάρ' τ' ἀγάψε καὶ κάθε μέρα ἔβγαιναν καὶ κυνηγοῦσανε μαζί.

Ἄρχισε νὰ μαθαίνεται πὺς ὁ μυλωνὰς ἔχει δυὸ παιδιὰ πού ἡ ἔμορφα τους δὲν εἶχε ταῖρ' στὸν κόσμο, τ' ἄκουσε οἱ ἀδελφές τῆς βασίλισσας κ' εἶπανε αὐτὰ εἶναι τὰ χρυσὰ παιδιὰ τῆς ἀδελφῆς μας, κ' ἤθελαν νὰ τὰ ξεκάμνε. Στέλνε στὸ μύλο μὴ χροῖα καὶ λέγ' στὸ κορίτσ', κόρη μ' εἶ κάθεσαι ἐδῶ; ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σ' ;

— Πάγει στὸ κυνήγ'.

— Ἄμα ἔλθ' νὰ τὸν πῆς νὰ πάγ' νὰ σὲ φέρ' τὸν καθρέφτ' πού φυλάγνε οἱ δράκ' καὶ πὺς ἂν δὲ στὸν φέρ' δὲν μπορεῖς νὰ ζήσης.

Ἔρχεται τὸ βράδ' ὁ ἀδελφός, βλέπ' τὴν ἀδελφῆ τ' συλλογισμέν', καὶ τὴν ρωτάει, τ' ἔχς ἀδελφῆ μ' ;

— Τί νὰ σὲ πῶ ἀδελφέ μ', θέλω νὰ μὲ φέρς τὸν καθρέφτ' πού φυλάγνε οἱ δράκ'. ἂν δὲ μὲ τὸν φέρς δὲ θὰ μπορέσω νὰ ζήσω.

— Κάνε ὑπομονὴ καὶ θὰ στὸν φέρω.

Σηκώνεται πρῶι καὶ πῆρε δρόμο, πάγ', πάγ', παγαίνοντας βρῖσκει ἓνα γέρο, ὃ γέρος τὸ ρωτάει, ποῦ πᾶς παιδί μ' ;

— Πάγω νὰ πάρω τὸν καθρέφτ'.

— Ἄ, λέγ', πολὺ δύσκολα· θὰ πᾶς ἀπ' αὐτὸ τὸ στρατί, θὰ βρεῖς ἓνα ποτάμ' πού τρέχ' αἷμα, θὰ πεῖς, τί καλὸ ποτάμ' εἶναι αὐτό, θὰ πάρς λίλο αἷμα νὰ πιῆς καὶ θὰ πεῖς, ποτάμ', κάνε με δρόμο νὰ περάσω καὶ κεῖνο θὰ ξεραθεῖ καὶ θὰ περάσεις. Κατόπ' θὰ βρεῖς ἓνα ἀψηλὸ βουνὸ καὶ θὰ πεῖς, τί ὠραῖο βουνὸ εἶναι, κάνε με, δρόμο νὰ περάσω καὶ κεῖνο θ' ἀνοίξ' καὶ θὰ περάσεις. Ὑστερα θὰ βρεῖς ἓνα τράγο μ' ἓνα λιοντάρ', στὸ λιοντάρ' μπροστὰ θὰ εἶναι χόρτο καὶ στὸν τράγο μπροστὰ κρέας, θὰ πάρς τὸ κρέας νὰ τὸ δόσης τὸ λιοντάρ', θὰ πάρς τὸ χόρτο νὰ τὸ δόσης τὸν τράγο καὶ θὰ πεῖς, δώστε με δρόμο νὰ περάσω καὶ θὰ παραμερίσνε. Κατόπ' θὰ βρεῖς ἓνα παλάτ', κεῖ μέσα κάθονται δράκ', θ' ἀνοίξεις τὴν πόρτα, θὰ βάλς πρῶτα τὸ ζερβὶ ποδάρ' σ' καὶ θὰ δγεις τὴ δράκισσα νὰ κοιμάται, τότε θὰ πᾶς νὰ βυζάξης τὸ δεξί τς τὸ βυζί. Ἄμα τὸ βυζάξεις θὰ

σὲ φιλήσ', φίλα την καὶ σὺ καὶ νὰ τὴ ρωτήσης μὲ τί τρόπο νὰ πάς τὸν καθρέφτ' καὶ θὰ στὸ πῆ.

Εὐχαρίστησε τὸν γέρο κ' ἔφαγε. Πῆγε, πῆγε, ἤρθε τὸ ποτάμ' ποὺ ἔτρεχε αἷμα, κ' εἶπε, τί καλὸ ποτάμ' εἶνε αὐτό, ἦτιε λίγο αἷμα, κ' εἶπε, ποτάμ', κάνε με δρόμο νὰ περάσω.

Τὸ ποτάμ' ξεράθηκε καὶ πέρασε. Ἡῦρε ἓνα ἀψηλὸ βουνὸ κ' εἶπε, τί ὠραῖο βουνό, κάνε με δρόμο νὰ περάσω.

Τὸ βουνὸ ἀνοίξε καὶ πέρασε. Ἡῦρε ἓνα λιοντάρ' κ' ἓνα τράγο, μπροστὰ στὸ λιοντάρ' ἦτανε χόρτο καὶ στὸν τράγο μπροστὰ κρέας, πῆρε τὸ κρέας τῷβαλε στὸ λιοντάρ' καὶ τὸ χόρτο στὸν τράγο κ' εἶπε, δόστε με δρόμο νὰ περάσω καὶ παραμέρσανε. Πῆγε, πῆγε, ἤρθε τὸ παλάτ' ποὺ κάθοντανε μέσα οἱ δράκ', ἀνοίξε τὴν πόρτα, ἔβαλε πρῶτα τὸ ζερβὶ τὸ ποδάρ' τ' κ' εἶδε τὴ δράκισσα ποὺ κοιμούντανε, πέφτ' καὶ βυζάν' τὸ δεξι βυζὶ τῆς δράκισσας κ' αὐτὴ σκάνεται τὸ φιλεῖ, καὶ τὸ παλληκάρ' φιλεῖ κείνηνα. Τὸν ρωτᾷγει ποὺ ἦσαν τόσο καιρὸ χρυσὸ (16) παιδί, καλὸ μ' παιδί; Τὸ περιποιήθηκε, τῷδοσε κ' ἔφαγε καὶ τὸ βράδ' τῷκρυψε. Σὰ νύχτωσε κ' ἦλθανε τὰ παιδιὰ τς, οἱ δράκ', τὴ λένε, ἀνθρωπίλας μυρίζ'.

—Μὰ παιδιὰ μ', εἶναι τὸ παιδί μ' τ' ἀδελφάκι σας, γὰ τὸ βύζαξα. Ἐφαγανε οἱ δράκοι, κοιμήθηκαν καὶ τὸ πρῶτ' λένε, τί θέλῃ ὁ ἀδελφός μας κ' ἦλθε;

—Θέλ' τὸν καθρέφτ'.

—Ἄς τὸν δόσουμε εἶπανε οἱ δράκ' καὶ τὸν ἔδοσαν.

Τὸ παλληκάρ' εὐχαρίστησε τὴ δράκισσα καὶ τὶς δράκ', τὶς ἀποχαιρέτησε, πῆρε τὸν καθρέφτ' καὶ πάγ' στὴν ἀδελφή τ'.

Οἱ ἀδελφὲς τῆς μητέρας τ' σὰν τῷμαθαν ταραχθῆκαν, στέλνε στὸ μύλο τὴν γρηά, σκάνεται πάλε ἡ γρηά καὶ πάγ' στὸ κορίτσ' καὶ τὸ λέγ', ὁ ἀδελφός σου σ' ἔφερε τὸν καθρέφτ', νὰ τὸν πῆς νὰ σὲ φέρῃ καὶ τὸν Χρυσόμαλλο.

Ἦλθ' ὁ ἀδελφός τὸ βράδ', βλέπει τὴν ἀδελφή τ' στεναχωρημένῃ καὶ λέγ', γιατί πάλε ἀδελφή εἶσαι συλλογισμέν';

—Θέλω νὰ μὲ φέρῃ τὸν Χρυσόμαλλο.

—Νὰ στὸν φέρω.

Τὸ πρῶτ' φεύγει καὶ πάγ', πάγ', βρίσκει τὸν ἴδιο γέρο καὶ τὸν λέγ', καλὴ μέρα γέρο.

—Ποῦ πᾶς παιδί μ' ;

—Πάγω νὰ βρῶ τὸν Χρυσόμαλλο.

—Τί νὰ σὲ πῶ, πολὺ δύσκολο. Θὰ πᾶς ἀπ' αὐτὸ το στρατὶ, μέρες θὰ πορπατᾶς, ὕστερα θὰ βρεῖς ἓνα παλάτ', ἐκεῖ κάθεται ἓνας δράκος, ἔξω πὸ τὴν πόρτα θὰ βρεῖς ἓνα γέρο νὰ κόβ' ξύλα, θὰ τὸν πεῖς, καλὴ μέρα

παποῦ, δόσε με τὸν μπαλά σ' νὰ σὲ κόψω τὰ ξύλα. Ἄφοῦ τὰ κόψεις, τὸν ρωτᾷς γιὰ τὸν Χρυσόμαλλο καὶ κείνος θὰ σὲ πεῖ.

Τὸ παλληκάρ' ἔκαμε ὅπως τ' ὀρμήνεψε ὁ γέρος. Σὰν ἔφθασε στὸ παλάτι τοῦ δράκου εἶδε τὸν γέρο νὰ κόπτ' ξύλα, τὸν εἶπε καλὴ μέρα παποῦ, δόσε με τὸν μπαλά σ' νὰ σὲ κόψω τὰ ξύλα.

Σὰν τᾶκοψε ρωτᾷει τὸν γέρο, παποῦ, ποῦ 'ναὶ ὁ Χρυσόμαλλος, θέλω νὰ τὸν πάρω.

—Κάθσε καὶ θὰ στὸ πῶ. Ὁ δράκος τώρα κοιμᾶται, πᾶνε ἀπάν', ἐκεῖ θὰ βρεῖς τὸν Χρυσόμαλλο νὰ πηγαινοέρχεται, θὰ πᾶς πὸ πίσω τ' νὰ ντυλίξης τὰ μαλλιά τ' στὸ χέρι σ' καὶ κείνος θὰ γυρίσ' νὰ σὲ πῆ, τί θέλς, καὶ σὺ θὰ πεῖς, ἐσένα θέλω καὶ κείνος θὰ σὲ πλογηθεῖ καὶ γὼ ἐσένα θέλω.

Μπαίνι τὸ παλληκάρ' μέσα στὸ παλάτι ἀνεβαίνει ἀπάν', βλέπ' τὸν δράκο νὰ κοιμᾶται καὶ τὸν Χρυσόμαλλο νὰ πηγαινοέρχεται, πῆγε πὸ πίσω τ', ντύλιξε τὰ μαλλιά τ' στὸ χέρι τ', γύρσε ὁ Χρυσόμαλλος καὶ τὸν εἶπε, τί θέλς; Τὸ παλληκάρ' εἶπε, ἐσένα θέλω, καὶ ὁ Χρυσόμαλλος πλογήθηκε, καὶ γὼ ἐσένα θέλω. Πετιέται μὲ μῖα στῆ ράχη τοῦ Χρυσόμαλλου καὶ πᾶνε στὸ μύλο.

Σὰ ξύπνησε ὁ δράκος ρωτᾷει τὸ γέρο, τί ἔγιν' ὁ Χρυσόμαλλος;

—Ἐφυγε.

—Γιατί μὲ τῶκανες;

—Τόσα χρόνια ποὺ δουλεύω καὶ κόβω ξύλα, κανένας ὡς τὰ τώρα δὲν ἦλθε νὰ μὲ πῆ, δόσε τὸ μπαλά νὰ σὲ κόψω τὰ ξύλα, καὶ αὐτὸ μὲ τᾶκοψε ὅλα. Κεῖνι τὴν ὥρα ὁ δράκος ἔσκασε πὸ τὸ κακό τ'.

Τὸ πρῶτ' τὸ παλληκάρ' πᾶγ' στὸ κυνήγι καὶ τὸ λέγ' ὁ Χρυσόμαλλος, ἀφοῦ κυνηγήσεις με τὸν βασιλὲ νὰ τὸν φέρς νὰ τὸν κάνμε τραπέζ'.

Πάγει ὁ βασιλὲς στὸ μύλο βλέπ' καὶ τὰ δυὸ τ' ἀδελφια καὶ λέγ' μέσα τ', τέτοια θὰ ἦτανε καὶ τὰ δικά μ' τὰ παιδιὰ σὰν μ' ἔκαμνε ἡ γυναῖκά μ' τὰ παιδιὰ ποῦ μ' ἔταξε.

Ἄφοῦ ἔφαγανε τὰ κάλεσε νὰ πᾶνε τὴν ἄλλ' μέρα στὸ παλάτι. Ὅταν ἔφευγαν λέγ' ὁ Χρυσόμαλλος, ὄξω πὸ τὸ παλάτι εἶναι ἓνα καλύβ', κεῖ κάθεται ἡ μάνα σας, νὰ σκύψτε νὰ φιλήσετε τὸ χέρι τς καὶ ὅταν ὁ βασιλὲς ὁ πατέρας σας πεῖ νὰ ταῖσνε τ' ἀλόγατα, νὰ πῆτε, τὰ δικά μας τρῶνε μαργαριτάρια. Θὰ σᾶς πεῖ, πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ τρῶνε μαργαριτάρια τ' ἀλόγατα; καὶ σεῖς νὰ πῆτε, πῶς γίνεται καὶ ἡ βασίλισσα νὰ γέννησε σκυλάκια;

—Μεῖς εἴμαστε τὰ παιδιὰ σ' νὰ τὸν πῆτε καὶ νὰ φιλήσετε τὸ χέρ' τοῦ πατέρα σας τοῦ βασιλέ.

Ὅπως τὰ εἶπε ὁ Χρυσόμαλλος, ἔτο' ἔκαμαν. Ὁ βασιλὲς ὀλόγαρος τ' ἀγκάλιασε, ἔδωσε διαταγὴ τῆ γυναῖκά τ' νὰ τὴν λούσνε, νὰ τὴν φορέσνε τὴν καλλίτερη βασιλικὴ στολή, τὴ ζήτησε σχώρεση γιὰ τὰ καταφρόνια καὶ

*τώρα πᾶν νὰ λὲ μετὰ τὸν νὰ φέρω ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν τὴν χαρμυλὴν τὰ βῆ
σὺ δὲ ποῦλε. Μίραται βῆ ἀπὸ τὴν ἡμερᾶν τὸν ἔδωκε τὸ βασιλεῦς
τὴν κοιλία τὴν αἰράναι ὅτι πᾶσαί τὴν κοιλία τὴν
φρατὴν ἐπὶ ἕσασιν ἐφορᾷ. Ὁ Χρυσόμαλλος ἔλασε τὸ χέρι τὸ
αἰφάρου τὸ βασιλεῦς τὸν γυμνὸν ἐξήλασε τὸν γυμνὸν καὶ τὸν
κατέλασε.*